

ENSIMMÄINEN ASKEL

Kolkuttakaa, ja teille avataan — sanoimme luettuamme „Iskran” 91. n:sta puolueen Neuvoston päätöksen vuoden 1905 maaliskuun 10 pltä. Ennenkuin Venäjälle on ehtinyt tieto vuoden 1905 maaliskuun 8 pnä tehdystä Neuvoston päätöksestä ja „Vperjodin” 10. n:ssa * olleesta vastauksestamme meidän on jo pantava merkille Neuvoston uusi ja huomattava käänne, jonka johdosta saatamme vain sydämellisesti onnitella tovereita uusiskralaisia ja toivoa kaikesta sydämestämme heille, että he ottaisivat seuraavan askeleen samaan suuntaan.

Neuvoston päätös vuoden 1905 maaliskuun 10 pltä on vetoamus venäläisen Byroon koollekutsuman III edustajakokouksen edustajille, ja siinä kehoitetaan edustajakokousta suostumaan Saksan puolueen ja Bebelin välitykseen puolueen eheyden ennallistamiseksi sekä ilmoitetaan suostuttavan lähettämään edustajakokoukseen kaksi Neuvoston edustajaa käymään neuvotteluja tämän sovittelumenettelyaاتteen toteuttamisesta.

Ottamalla ensimmäisen askeleen „*uudella tiellä*” Neuvosto ei ole tietenkään voinut olla käyttämättä eräitä vanhoja otteitaan, ei ole voinut olla kertaamatta valheita, joiden sisäisen epäloogillisuuden olemme jo osoittaneet „Vperjodin” 10. n:ssa,— nimittäin, että venäläisten komiteoiden enemmistön koollekutsuma edustajakokous ei ole muka puolueen edustajakokous, että muka „vähäinen puolueenjäsenryhmä” tahtoo „tyrkyttää päätöksensä puolueen todelliselle enemmistölle”. Nuo verukkeet olisivat surkeita, elleivät ne olisi naurettavia, eikä mieleemme tekisi pysähtyä

* Ks. tätä osaa, ss. 214—216. *Toim.*

niihin enää. Ei tekisi varsinkin siksi, että koko huomio kiintyy luonnollisestikin Neuvoston uuteen askeleeseen, Neuvoston, joka vihdoinkin (vihdoinkin!) on ymmärtänyt, mikä merkitys on puolueen edustajakokouksella puolueen kriisin selvittämisessä, ja joka vihdoinkin on tehnyt ensimmäisen, vaikkakin pienen, aran, epäjohdonmukaisen, mutta silti jonkinlaisen yrityksen suhtaantua asioihin suoraan, nimetä niitä omilla nimillään ja tunnustella tietä — „uutta tietä” puolueen yhtenäisyyden ennallistamiseksi sen avulla, että kaksi toisen edustajakokouksen jälkeen muodostunutta puolueen osaa neuvottelisi välittömästi keskenään.

Onneksi olkoon! Noin olisi pitänyt jo kauan sitten — proletariaatin puolue olisi säästynyt hyvin monilta kiusallisen, tolkuttoman, pitkällisen kriisin ja salaisen kahtiajakamisen kuukausilta. Jos olisi hiemankin vakavammin ja vilpittömämmin tahdottu ottaa suoraan ja avoimesti huomioon Venäjällä toimivien puolueytöntekijäin tahto, niin Venäjän sosialidemokratia olisi jo vuosi sitten päässyt väliaikaisesta lamaannuksestaan. Niin, vuosi sitten, jopa aikaisemminkin.

Se tapahtui vuoden 1904 tammikuun lopulla. Puolueen Neuvosto, johon kuuluivat Plehanov, Axelrod, Martov, Vasiljev⁵⁸ ja Lenin, kokoontui ensimmäisen kerran käsittelemään puolueen uutta tilaa ja puolueen kriisiä. Kaksi viimeksi mainittua, kumpikin Keskuskomitean jäseniä ja enemmistön kannattajia, näki selvästi, että vähemmistö on *tosiasiallisesti* jo saanut aikaan kahtiajakaantumisen puolueessa ja että tämän kahtiajakaantumisen *salattu* luonne tuo yhtämittaista turmellusta puolueeseen demoralisoiden sen täydellisesti antamalla toiselle osapuolelle vapaat kädet käyttää mitä häikäilemättöimpiä „nuj akka”-otteita ja sitomalla toista yleisten päätösten noudattamisen velvollisuudella. Puolueen *salainen* kahtiajakaminen on likipitäen samassa suhteessa avoimeen kahtiajakamiseen (moraalipoliittiselta merkitykseltään ja moraalipoliittisilta seurauksiltaan) kuin salainen aviorikos avoimeen vapaaseen rakkauteen.

Ja niinpä mainitut Neuvoston jäsenet esittävät tämän vuoksi päätöslauselman (tammik. 28 pñä 1904), jonka Shahov julkaisi kokonaan (Taistelu edustajakokouksen puolesta, sivu 81) ja jossa *bolshevikit*, huolimatta siitä, että niin toimituksessa kuin Neuvostossakin, s.o. puolueen

ylimmässä elimessä, ovat voitolla heidän vastustajansa, ensimmäisinä herättävät kysymyksen rauhan tarpeellisuudesta puolueessa historiallisen ajankohdan asettamien mitä vakavimpien tehtävien vuoksi. Bolshevikit tekevät siinä jyrkän eron toisaalta välttämättömän ja kiertämättömän aatteellisen taistelun ja toisaalta „sopimattoman nujakan”, desorganisoimisen, nurkkakuntalaisten välienselvitysten, boikotin y.m. välillä. Bolshevikit taivuttavat puolueen Neuvostoa kehoittamaan kaikkia puolueen jäseniä „heittämään pikemmin syrjään kaikki keskinäiset pikkumaiset välienselvittelyt ja asettamaan aatteellisen taistelun kerta kaikkiaan sellaisiin puitteisiin, ettei se johtaisi sääntöjen rikkomisiin eikä jarruttaisi käytännöllistä toimintaa ja myönteistä työtä”. Meillä on niin kovin paljon sellaisia hajamielisiä puolueen jäseniä, jotka puhuvat mielellään puoluehenkisestä omatoimisuudesta, mutta pitävät jonninjoutavia juoruja puolueen kahtiajakamista koskevien asiakirjojen tutkimista parempana, että kehoitamme hartaasti kaikkia vilkaisemaan „Taistelu edustajakokouksen puolesta” kirjusen 81. sivua.

Menshevikit tietenkin hylkäsivät Leninin ja Vasiljevin päätöslauselmaehdotuksen ja hyväksyivät (Plehanov, Martov ja Axelrod) päätöslauselman, jossa Keskuskomiteaa kehoitettiin „kooptoimaan” menshevikkejä. Koska Keskuskomitea oli ilmoittanut marraskuun 26 p:nä 1903 suostuvansa kooptoimaan *kaksi* menshevikkiä oman, Keskuskomitean, valinnan mukaan, niin tuo Neuvoston päätöslauselma ei merkinnyt mitään muuta kuin *kolmen* määrätyn persoonan tyrkyttämistä pakolla Keskuskomitealle. Nyt jo koko puolue tietää asiakirjojen perusteella (Leninin „Ilmoituksesta” *) sen, että nimenomaan noiden „kolmen” vuoksi keksittiin periaatteellisia erimielisyyksiä ja käytiin „sopimatonta nujakkaa” *vuoden 1904 marraskuuhun asti*. Vastaukseksi kooptoimista koskevaan päätöslauselmaan Lenin ja Vasiljev esittivät eriävän mielipiteensä (Shahov, s. 84), jonka me niin ikään kehotamme lukemaan opiksi tietämättömille ja hajamielisille ja jossa sanotaan, että nämä KK:n jäsenet eivät „näe kerta kaikkiaan ja ehdottomasti” „muuta rehellistä ja oikeaa keinoa päästä

* Ks. Teokset, 7. osa, ss. 519—529. Toim.

nykyisistä puolueriitaisuuksista, muuta keinoa tehdä loppu tästä keskusten kokoonpanoa koskevasta sietämättömästä taistelusta kuin puolueen edustajakokouksen viipymättömän koollekutsumisen”.

Menshevikit tietenkin ajavat karille edustajakokouksehdoituksen. Heihin eivät vaikuta mitkään sellaiset todistelut, että edustajakokouksessa ovat mahdollisia kaikenlaiset sopimukset, että muussa tapauksessa taistelu saa yhtä halpamaisia muotoja kuin salarackaus ja ostolempi. Sopii huomauttaa, että joskin moinen taktiikka on luonnollista ja ymmärrettävää menshevikkien taholta, koskapa he kerran ovat päättäneet olla kainostelematta „ostolemmen” suhteen, niin *sovittelija* Plehanovin puolelta se oli tavattoman paha virhe, minkä on silminnähtävästi osoittanut kriisin myöhäisempi kehitys. Nyt kaikki ja jokainen näkevät ja tietävät tosiasioiden perusteella (nimittäin Glebovin⁵⁹ ja hänen sakkinsa myöhäisempää käyttäytymistä koskevien tosiasioiden perusteella), että jos Plehanov olisi vuoden 1904 tammikuussa antanut äänensä edustajakokouksen puolesta, niin edustajakokous olisi kutsuttu koolle varsin pian ja *edustajakokouksessa olisi muodostunut sellainen vaikutusvaltainen sovinnollinen puolue, joka ei missään tapauksessa olisi antanut ylivoimaa yksinomaisesti enempää enemmistölle kuin vähemmistöllekään. Toistamme: tämä ei ole turha arvailua, vaan käsitys, minkä myöhäisempi tapahtumien kulku on ehdottomasti todistanut. Mutta Plehanovkin piti parempana „ostolempeä”, s.o. salaista kahtiajakamista, kuin sitä, että olisi yritetty suoraan ja avoimesti neuvotella ja sopia lopullisesti.*

Entä mitä me näemme nyt? Menshevikkien on täytyntä päätyä, vaikkakin arkailten ja epäjohdonmukaisesti, vaikkakin myöhään, siihen tulokseen, jota bolshevikit ehdottivat. Bolshevikit pysyivät kannassaan ja saivat aikaan edustajakokouksen koollekutsumisen sanoen oikeutetusti, että jollei molempien „kalliiden puoliskojen” kohtalona ole enää „yhdessäoleminen”, niin on erottava avoimesti.

Tietysti parempi myöhään kuin ei milloinkaan, ja me tervehdimme sydämemme pohjasta jopa arastelevaakin Neuvoston askelta, sen valmiutta lähettää kaksi „edustajaansa”. Mutta protestoimme ehdottomasti tuon askeleen arkuutta ja epäjohdonmukaisuutta vastaan. Miksi te tahdotte lähettää edustajakokoukseen vain kaksi *ulkomaisen*

Neuvoston edustajaa, hyvät herrat? Miksi ei kaikkien puoluejärjestöjen edustajia? Venäjän Enemmistökomiteain Byroon jäsenethän ovat kutsuneet edustajakokoukseen kaikkia ja lähettäneet muun muassa vakuutetut kirjeet niin toimitukselle, Neuvostolle kuin Liigallekin! Mistä johtuu tuo kummallinen ja käsittämätön ristiriita: toisaalta, saadaksenne ulkonaisen rauhan Keskuskomitean kolmen ritarin kanssa (tieten taiten vastoin enemmistökomiteain tahtoa) te ette rajoittuneet Neuvoston „kahden oman edustajan” lähettämiseen, vaan tiedustelitte vähemmistön kaikkien komiteain ja järjestöjen mielipidettä, kuten siitä on julkisesti ilmoitettu „Iskran” 83. n:ssä. Mutta toisaalta tosi rauhan saamiseksi koko puolueen kanssa te lähetätte „neuvottelemaan välittömästi” vain pelkästään ulkomaisen Neuvoston kaksi edustajaa. Missä ovat ne venäläiset menshevikit, joiden kanssa meidän on sata kertaa tärkeämpää päästä yhteisymmärrykseen kuin kirjailijamiesten sakin kanssa? Missä ovat työläiset, järjestöjen jäsenet ja edustajat, ne työläiset, joita te usutitte toisen edustajakokouksen kimppuun ja joiden omatoimisuudesta te olette niin paljon huutaneet?? Missä ovat toverit Akimov ja Brucker, Mahov ja Jegorov (tai heidän ystävänsä ja aatetoverinsa), jotka ovat omalta kannaltaan täysin johdonmukaisesti tukeneet menshevikkejä kompromettoimatta silti itseään, t.s. osallistumatta kooptoisriitiin? Missä ovat toveri Krišševski ja muut entiset „ekonomistit”, joiden kanssa te olette muka sopineet, kuten Plehanov ja monet muut vakuuttivat uudessa „Iskrassa”? Missä on toveri Rjazanov, jolle osoittamanne solidaarisuus on meille monessa suhteessa niin ikään selvää ja joka kuitenkin kieltäytyi liittymästä Liigaan — menshevistiseen järjestöön?

Vai sanotteko ehkä, että kellään noilla tovereilla ei ole mandaatteja? Mutta kirjoitattehan silti kirjeen edustajakokoukselle „heittämillä sivuun kaikki muodolliset näkökohdat”!!

Ei, hyvät herrat, meitä ei tyydytetä puolinaisilla toimenpiteillä eikä ruokita kauniilla sanoilla. Jos te todellakin haluatte — puhukaamme suoraan ja ilman „muodollisia näkökohtia” — työskennellä yhdessä, yhden järjestön riveissä, niin tulkaa kaikki edustajakokoukseen ja kutsukaa siihen myös kaikkia niitä tovereita, joita erottavat meistä yksinomaisesti aatteelliset eivätkä kooptaationäkö-

kohdat. Siinä tapauksessa ottakaa huomioon „vallankoumismiehen hyvä tahto”, johon te niin epäviisaasti vetoatte piiloutuessanne edustajakokoukselta ja joka *yksinomaisesti* saattaa kokonaan ja ehdottomasti ratkaista edustajakokouksen edustaman *koko* puolueen kohtalot. Siinä tapauksessa etsikää välittäjiä, jotka kykenevät vaikuttamaan tähän *kaikkien edustajakokouksen osanottajien* „hyvään tahtoon”. Tulemme kaikesta sydämestämme toivottamaan tervetulleeksi jokaisen sellaisen välittäjän.

Kolkuttakaa, ja teille avataan... Avoimella taistelullaan bolshevikit ovat saaneet aikaan sen, että olemme nyt välittömästi päässeet mahdolliselle, suoralle ja selvälle tielle, joka johtaa pois kriisistä. Olemme saaneet aikaan edustajakokouksen. Olemme saaneet aikaan sen, että men-shevikit kääntävät selkänsä puoluetta vaille jääneen puolueen Neuvoston bourbonilaisille ärjynnöille ja ehdottavat suoraan ja avoimesti välittömiä neuvotteluja. Riittääkö Neuvostolla järkeä ja rehellisyyttä ottaa toinen askel „uudella tiellä” vai ei,—silti olemme varmoja siitä, että me joka tapauksessa saatamme puoluekantaisuuden lopullisesti voitolle kerholaisuudesta.

„Vperjod” № 11,
maaliskuun 23 (10) pnä 1905

Julkaistaan „Vperjod” lehdessä
tekstin mukaan